

Eid-ul-Fitr ki namaaz ke masaail aur aasaan tareeqa

Important masaail :

► Eid ki namaaz ka waqt sooraj tulu' hone (nikalne) ke 20 minute baad se shuru ho kar zawaal tak rehta hai, yaani zohar ki namaaz ka awwal waqt shuru hone ke 15 minute pehle tak rehta hai.

[Shaami : 3/52, 53, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► Eid ki namaaz aam namaazon ki tarah padhi jaati hai, farq sirf itna hai ke is mein 6 zaaid takbeerein kahna waajib hai, 3 takbeerein pehli rakaat mein sana ke baad kahi jaati hain aur 3 takbeerein doosri rakaat mein ruku se pehle kahi jaati hain.

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► Eid ki namaaz ke liye na azaan di jaaye aur na iqamat kahi jaaye.

[Fataawa hindiya : 1/59, Kitaabus Salaah, Baabul azaan]

► Jo sharaait juma ke liye hain, wahi sharaait Eid ki namaaz ke liye bhi hain, bade shehron aur qasbon mein jahaan juma ki namaaz sahi hone ki shartein paayi jaati hain, wahaan Eid ki namaaz padhna waajib hai. Yaani jin par juma ki namaaz ada karna farz hai, un par Eid ki namaaz ada karna bhi waajib hai.

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► Agar kisi jagah imaam ko mila kar 4 mard na hon, ya Eid ki namaaz ki koi soorat na ban sake, to uzr wa majboori ki waja se un par eid ki namaaz maaf hai, lihaaza unhein pareshaan hone ki zaroorat nahi, albatta woh apne apne gharon mein 2 ya 4 rakaat chaasht ki namaaz tanha tanha padh lein to behtar hai, lekin yeh Eid ki namaaz ki qaza nahin hai.

[Shaami : 3/ 59, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

Note : chaasht ki namaaz ka waqt sooraj tulu' hone (nikalne) ke 20 minute baad se shuru ho kar Zohar ki namaaz ka awwal waqt shuru hone ke 15 minute pehle tak rehta hai.

► Aurton par Eid ki namaaz waajib nahin hai aur aam haalaat mein un ke liye eidgaahon aur masaajid mein ja kar eid ki namaaz mein shareek hona mana hai; albatta lockdown ki wajah se agar gharon mein hi eid ki namaaz hoti ho, to mahram mardon ki saf ke peechhe reh kar jamaat mein shareek hona aurton ke liye jaaiz hai.

[Shaami : 2/307, Kitabus Salaah, babul imaamati]

► Eid ka khutba dena sunnat hai, agar kisi ko khutba padhna na aata ho, to pehle khutbe mein Sura-e-Faatiha aur doosre khutbe mein Attahiyyaat ya namaaz mein padha jaane waala Duroode Ibraahimi padh le, to bhi khutba ada ho jaayega albatta agar pehle khutbe ke shuru me Allaahu Akbar Allaahu Akbar 9 martaba aur doosre khutbe ke shuru mein Allaahu Akbar Allaahu Akbar 7 martaba aur donon khutbon ke darmiyaan mein takbeere tashreeq (**Allaahu Akbar Allaahu Akbar Laa illaaha Illallaahu Wallaahu akbar allahu akbar wa lillaahil hamd**) keh le, to behtar hai aur agar na keh sake, to kuch gunaah nahi aur agar kisi ke liye yeh bhi mushkil ho, to khutba chhodne ki gunjaaish hai, is ke bagair bhi namaaz ho jaayegi. Lekin agar khutba padha ja raha ho to us ka sunna waajib hai.

Namaaz ka tareeqa step wise :

STEP 01

Sab se pehle dil mein is tarah niyyat kare ke main eidul fitr ki 2 rakaat namaaz imaam ke peechhe Allah ke liye ada kar raha hun. Agar imaam ho to namaaz padhaane ki niyyat kare.

STEP 02

Namaaz shuru karte waqt donon haath kaanon tak uthaaye aur “Allaahu akbar” kehte huwe haath baandh le. Phir sana padhe.

STEP 03

Jab sana padh chuke, to donon haath kaanon tak uthaaye aur “Allaahu akbar” kehte huwe donon haath neeche chhod de, phir doosri martaba donon haath kaanon tak uthaaye aur “Allaahu akbar” kehte huwe neeche chhod de, phir teesri martaba donon haath kaanon tak uthaaye aur “Allaahu akbar” kehte huwe donon haath baandh le.

STEP 04

Phir imaam A’oozu billaah aur Bismillaah padhne ke baad buland aawaaz se sura-e-faatiha aur surah padhe aur muqtadi khaamoshi se sunein, phir ruku sajda kare, yeh ek rakaat huwi.

STEP 05

Jab doosri rakaat ke liye khade hon, to imaam Bismillaah padhne ke baad buland aawaaz se sura-e-faatiha aur surah padhe, muqtadi khaamoshi se sunein. Surah padhne ke baad “Allaahu akbar” kehte huwe donon haath kaanon tak uthaaye aur neeche chhod de, isi tarah doosri aur teesri martaba “Allaahu akbar” kehte huwe donon haath kaanon tak uthaaye aur neeche chhod de, phir chauthi martaba bagair haath uthaaye “Allaahu akbar” kehte huwe ruku mein chala jaaye, baqiya namaaz aam namaazon ki tarah mukammal kare aur dua maange.

STEP 06

Namaaz aur dua ke baad imaam namaaziyon ki taraf munh kar ke khada ho jaaye aur pehla khutba padhe aur pehla Khutba mukammal hone ke baad kuch der kursi wagairah par baith jaaye phir khada ho kar doosra khutba padhe.

Note : 2 Khutbe is message ke aakhir me diya gaya.

Important Note :

Corona virus ki wajah se hukumat ki hidaayaat aur bataayi huwi ehtiyaati tadbeeron par amal karte huwe jin masaajid aur eid gaahon mein jitne logon ko eid ki namaaz padhne ki qaanooni ijaazat haasil ho, utne hi logon ko wahaan namaaz padhna waajib aur zaroori hai; lekin agar qaanooni hidaayaat ki wajah se masjid ya eid gaah jaana mumkin na ho, to Eid ki namaaz apne apne gharon mein bhi ada karna jaaiz hai; lekin Eid ki namaaz sahi hone ke liye imaam ke alaawa kam-az-kam 3 baalig mardon ka hona zaroori hai. (yaani imaam ko mila kar 4 mard hazraat hone par hi Eid ki namaaz ada karein.)

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

عید الفطر کی نماز کے مسائل اور آسان طریقہ

اہم مسائل:

◀ عید کی نماز کا وقت سورج طلوع ہونے (نکلنے) کے ۲۰ منٹ بعد سے شروع ہو کر زوال تک رہتا ہے، یعنی ظہر کی نماز کا اول وقت شروع ہونے کے ۱۵ منٹ پہلے تک رہتا ہے۔

[شامی: ۵۳/۳، کتاب الصلاة، باب العیدین]

◀ عید کی نماز عام نمازوں کی طرح پڑھی جاتی ہے، فرق صرف اتنا ہے کہ اس میں چھ زائد تکبیریں کہنا واجب ہے۔ تین تکبیریں پہلی رکعت میں ثنا کے بعد کہی جاتی ہیں اور تین تکبیریں دوسری رکعت میں رکوع سے پہلے کہی جاتی ہیں۔

[شامی: ۵۵/۳، کتاب الصلاة، باب العیدین]

◀ عید کی نماز کے لیے نہ اذان دی جائے گی اور نہ اقامت کہی جائے گی۔

[فتاویٰ ہندیہ: ۵۹/۱، کتاب الصلاة، باب الاذان]

◀ جو شرائط جمعہ کے لیے ہیں، وہی شرائط عید کی نماز کے لیے بھی ہیں، بڑے شہروں اور قصبوں میں جہاں جمعہ کی نماز صحیح ہونے کی شرطیں پائی جاتی ہیں، وہاں عید کی نماز پڑھنا واجب ہے۔ یعنی جن پر جمعہ کی نماز ادا کرنا فرض ہے، ان پر عید کی نماز ادا کرنا بھی واجب ہے۔

[شامی: ۴۵/۳، کتاب الصلاة، باب العیدین]

◀ اگر کسی جگہ امام کو ملا کر ۴ مرد نہ ہوں، یا نماز عید کی کوئی صورت نہ بن سکے، تو عذر و مجبوری کی وجہ سے ان پر عید کی نماز معاف ہے، لہذا انھیں پریشان ہونے کی ضرورت نہیں، البتہ وہ اپنے اپنے گھروں میں ۲ یا ۴ رکعات چاشت کی نماز تنہا تنہا پڑھ لیں تو بہتر ہے، لیکن یہ عید کی نماز کی قضا نہیں ہے۔

[شامی: ۵۹/۳، کتاب الصلاة، باب العیدین]

نوٹ: چاشت کی نماز کا وقت سورج طلوع ہونے (نکلنے) کے ۲۰ منٹ بعد سے شروع ہو کر ظہر کی نماز کا اول وقت شروع ہونے کے ۱۵ منٹ پہلے تک رہتا ہے۔

◀ عورتوں پر عید کی نماز واجب نہیں ہے اور عام حالات میں ان کے لیے عید گاہوں اور مساجد میں جا کر عید کی نماز میں شریک ہونا منع ہے؛ البتہ لاک ڈاؤن کی وجہ سے اگر گھروں میں ہی عید کی نماز ہوتی ہو، تو محرم مردوں کی صف کے پیچھے رہ کر جماعت میں شریک ہونا عورتوں کے لیے جائز ہے۔

[شامی: ۳۰۷/۲، کتاب الصلاة، باب الامامة]

◀ عید کا خطبہ دینا سنت ہے، اگر کسی کو خطبہ پڑھنا نہ آتا ہو، تو وہ پہلے خطبے میں سورہ فاتحہ اور دوسرے خطبے میں التحيات یا نماز میں پڑھا جانے والا درود ابراہیمی پڑھ لے، تو اس بھی خطبہ ادا ہو جائے گا؛ البتہ اگر پہلے خطبے کے شروع میں اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۹ مرتبہ اور دوسرے خطبے کے شروع میں اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۷ مرتبہ اور دونوں خطبوں کے درمیان درمیان میں تکبیر تشریق (اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ) کہہ لے، تو بہتر ہے اور اگر نہ کہہ سکے، تو کچھ گناہ نہیں اور اگر کسی کے لیے یہ بھی مشکل ہو، تو خطبہ چھوڑنے کی گنجائش ہے، اس کے بغیر بھی عید کی نماز ہو جائے گی۔

لیکن اگر خطبہ پڑھا جا رہا ہو، تو اس کا سننا واجب ہے۔

نماز کا طریقہ ترتیب وار:

STEP 01

سب سے پہلے دل میں اس طرح نیت کرے کہ میں عید الفطر کی دو رکعت نماز امام کے پیچھے اللہ کے لیے ادا کر رہا ہوں۔ اگر امام ہو تو نماز پڑھانے کی نیت کرے۔

STEP 02

نماز شروع کرتے وقت دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے ہاتھ باندھ لے۔ پھر ثنا پڑھے۔

STEP 03

جب ثنا پڑھ چکے، تو دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے دونوں ہاتھ نیچے چھوڑ دے، اسی طرح پھر دوسری مرتبہ دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے نیچے چھوڑ دے، پھر تیسری مرتبہ دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے دونوں ہاتھ باندھ لے۔

STEP 04

پھر امام اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اور بِسْمِ اللّٰهِ پڑھنے کے بعد بلند آواز سے سورہ فاتحہ اور سورہ پڑھے اور مقتدی خاموشی سے سنیں، پھر رکوع سجدہ کرے، یہ ایک رکعت ہوئی۔

STEP 05

جب دوسری رکعت کے لیے کھڑے ہوں، تو امام بِسْمِ اللّٰهِ پڑھنے کے بعد بلند آواز سے سورہ فاتحہ اور سورہ پڑھے، مقتدی خاموشی سے سنیں۔ سورہ پڑھنے کے بعد ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور نیچے چھوڑ دے، اسی طرح دوسری اور تیسری مرتبہ ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھائے اور نیچے چھوڑ دے، پھر چوتھی مرتبہ بغیر ہاتھ اٹھائے ”اَللّٰهُ اَكْبَرُ“ کہتے ہوئے رکوع میں چلا جائے، بقیہ نماز عام نمازوں کی طرح مکمل کرے اور دعا مانگے۔

STEP 06

نماز اور مختصر دعا کے بعد امام نمازیوں کی طرف منہ کر کے کھڑا ہو جائے اور پہلا خطبہ پڑھے، پہلا خطبہ مکمل ہونے کے بعد کچھ دیر کرسی وغیرہ پر بیٹھ جائے پھر کھڑا ہو کر دوسرا خطبہ پڑھے۔

نوٹ: دونوں خطبے اس میسج کے آخر میں دیے گئے ہیں۔

اہم نوٹ:

کورونا وائرس کی وجہ سے حکومت کی ہدایات اور بتائی ہوئی احتیاطی تدبیروں پر عمل کرتے ہوئے جن مساجد اور عید گاہوں میں جتنے لوگوں کو عید کی نماز پڑھنے کی قانونی اجازت حاصل ہو، اتنے ہی لوگوں کو وہاں نماز پڑھنا واجب اور ضروری ہے؛ لیکن اگر قانونی ہدایات کی وجہ سے مسجد یا عید گاہ جانا ممکن نہ ہو، تو عید کی نماز اپنے اپنے گھروں میں بھی ادا کرنا جائز ہے؛ لیکن عید کی نماز صحیح ہونے کے لیے امام کے علاوہ کم از کم تین بالغ مردوں کا ہونا ضروری ہے۔ (یعنی امام کو ملا کر چار مرد حضرات ہونے پر ہی عید کی نماز ادا کریں۔)

[شامی: ۴۵/۳، کتاب الصلاة، باب العیدین]

The Correct ways to perform Eid-ul-Fitr Salah and its Masaail

Important Masaail :

► The time for Eid prayers starts 20 minutes after sunrise and and remains until Zawaal. ends 15 minutes before the awwal time of zohar namaaz.

[Shaami : 3/52, 53, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► The Eid prayers are performed just like any other salaah, the only difference is that the Eid prayers will include six additional Takbeers, which is wajib. 3 Takbeers after the Sana of the first Rakaah and 3 Takbeers before the Rukuh of the second Rakaah.

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► One should not give Azaan nor Iqaamat for the Eid Prayers.

[Fataawa hindiya : 1/59, Kitaabus Salaah, Baabul azaan]

► The same prerequisites/conditions applicable to the Jumma prayers will also be applicable to the Eid prayers. In big cities and towns where congregational Jumma prayers are mandatory, Eid prayers are also Wajib. Which basically means that the Eid prayers are Wajib upon those, on whom the Jumma prayers are fardh.

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

► If under the circumstances 4 men are not available including the Imam, or any other valid reason or an excuse due to which performing eid namaaz is not possible then on them eid namaaz is not obligatory. One must not worry. In such a situation it is preferable to pray Chaasht prayers in 2 or 4 nafils, individually in their own homes. But this will not be considered as a Qaza of the Eid Prayers.

[Shaami : 3/ 59, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

Note: The time of the chaasht namaz begins 20 minutes after sunrise and ends 15 minutes before the awwal time of zohar namaaz.

► Eid prayers are not Wajib upon women and they are generally discouraged from performing Eid prayers in masjid or eidgah. However under the present situation of lockdown, where Eid prayers will be performed at home, women may pray behind male mehrams, in a separate row.

[Shaami : 2/307, Kitabus Salaah, babul imaamati]

► To give the sermon (khutbah) for Eid namaz is a sunnah, but if someone does not know how to read it then in the first qutbah one can recite surah e fatihah and in the second khutbah one can recite attahiyaat or the duroode ibrahim that one prays during namaaz, this too is acceptable. If at the beginning of the first khutbah you were to recite Allahu Akbar Allahu Akbar 9 times and at the beginning of the second khutbah you were to recite Allahu Akbar Allahu Akbar 7 times and in between both the khutbah you recite the Takbeer e Tashreeq (**Allaahu Akbar Allaahu Akbar Laa illaaha Illallaahu Wallaahu akbar allahu akbar wa lillaahil hamd**) it would be better, but if you were to not recite this it is acceptable and not a sin. If this too is difficult for an individual then they can leave the khutbah altogether as this is permissible and the namaz is accepted even without it. But if the khutbah is being recited then it is waajib to

How to Perform Eid Salah Stepwise:

STEP 01

First one must make the intention in their heart that they are praying two Rakaats of Eid ul Fitr Salaah, behind the Imaam and for the sake of Allah. The Imaam too must make the niyyat of making the people behind him pray.

STEP 02

At the time of starting Salaah, one must raise both their hands upto their ears, and while saying “Allaahu Akbar,” fold their hands and start reciting Sana.

STEP 03

After reciting Sana, one must again raise their hands upto their ears and while reciting “Allahu Akbar,” release their hands down, to the sides, then they should again raise their hands upto their ears, for the second time, and while reciting, “Allahu Akbar,” release their hands down, to the sides. Then one must raise their hands again, for the third time, and while reciting “Allahu Akbar,” fold them.

STEP 04

The Imaam after praying A’oozu billaah and Bismillaah, should recite Surah Faatiha and a Surah loudly and the people praying behind him should listen quietly. Then he should proceed with the rukoooh and Sajdaahs and complete the first rakaat.

STEP 05

In the second rakaat too, the Imaam after praying Bismillah should recite Surah Fatiha and another Surah loudly, while the people praying behind should listen quietly. Upon completing the surah the Imaam should while reciting, “Allahu Akbar,” raise his hands to the ears and then release them down, to the sides. Similarly he should raise his hands while reciting “Allahu Akbar,” for the second and third time and release them down, to the sides each time. Then he should say “Allahu Akbar,” for the fourth time, without raising his hands and proceed to rukku. He should then proceed with namaz in the normal manner and make Dua.

STEP 06

After the namaz and Dua have been completed, the imam should face the people behind him and stand up. He should then give the first Khutba. After the first khutba, he should sit on a chair or so, for a little while and then stand up again and give the second khutba.

Note: 2 kutbahs have been given at the end of this message.

Important Notes :

In the current situation of Corona Virus, one must adhere to the guidelines given by the government with regards to Eid-ul-Fitr prayers. If a masjid/ Eidgaah has been given a legal permit for a certain number of people, then, it is necessary/waajib for only that many people to pray within that masjid/eidgaah.

If however due to the lockdown one is unable to go to a masjid or eidgaah, then one may pray within their house as well.

However for this namaz to be accepted, there must be a minimum of 3 adult males , excluding the imam. (Meaning only if there are four adult males, can one perform Eid Salaah at home)

[Shaami : 3/45, 46, Kitaabus Salaah, Baabul Eidain]

ईदुल फितर की नमाज़ के मसाइल और आसान तरीका

अहेम मसाइल :

► ईद की नमाज़ का वक्त सूरज तूलू होने (निकलने) के २० मिनट बाद से शुरू हो कर ज़वाल तक रहता है यानी ज़ोहर की नमाज़ का अब्ल वक्त शुरू होने के १५ मिनट पेहले तक रहता है ।

(शामी : ३/५२, ५३, किताबुस्सलाह, बाबुल ईदैन)

► ईद की नमाज़ आम नमाज़ों की तरह पढ़ी जाती है, फ़र्क़ सिर्फ़ इतना है के इस में छः ज़ाइद तकबीरें केहना वाजिब है । तीन तकबीरें पेहली रकात में सना के बाद कही जाती हैं और तीन तकबीरें दूसरी रकात में रुकू से पेहले कही जाती हैं ।

(शामी : ३/५५, किताबुस्सलाह, बाबुल ईदैन)

► ईद की नमाज़ के लिये न अज़ान दी जाएगी और न इकामत कही जाएगी ।

(फतावा हिंदिया : १/५९, किताबुस्सलाह, बाबुल अज़ान)

► जो शराइत जुमा के लिये है, वही शराइत ईद की नमाज़ के लिये भी हैं, बडे शहरों और कस्बों में जहां जुमा की नमाज़ सही होने की शर्तें पाई जाती हैं, वहां ईद की नमाज़ पढ़ना वाजिब है। यानी जिन पर जुमा की नमाज़ अदा करना फर्ज़ है, उन पर ईद की नमाज़ अदा करना भी वाजिब है ।

(शामी : ३/४५, ४६, किताबुस्सलाह, बाबुल ईदैन)

► अगर किसी जगह इमाम को मिला कर चार मर्द न हों, या ईद की नमाज़ की सूरत न बन सके, तो उर्ज़ व मज्बूरी की वजा से उन पर ईद की नमाज़ माफ़ है, लिहाज़ा उन्हें परेशान होने की ज़रूरत नहीं, अल्बत्ता वोह अपने अपने घरों में २ या ४ रकात चाश्त की नमाज़ तन्हा तन्हा पढ़ लें तो बेहतर है, लेकिन यह ईद की नमाज़ की कज़ा नहीं है ।

(शामी : ३/५९, किताबुस्सलाह, बाबुल ईदैन)

नोट : चाश्त की नमाज़ का वक्त सूरज तूलू होने (निकलने) के २० मिनट बाद से शुरू हो कर ज़ोहर की नमाज़ का अब्ल वक्त शुरू होने के १५ मिनट पेहले तक रहता है ।

► औरतों पर ईद की नमाज़ वाजिब नहीं है और आम हालात में उन के लिये ईदगाहों और मसाजिद में जाकर ईद की नमाज़ में शरीक होना मना है; अल्बत्ता लोकडाउन की वजह से अगर घरों में ही ईद की नमाज़ होती हो, तो महरम मर्दों की सफ़ के पीछे रेह कर जमात में शरीक होना औरतों के लिये जाइज हैं ।

(शामी : २/३०७, किताबुस्सलाह, बाबुल इमामति)

► ईद का खुत्बा देना सुन्नत है, अगर किसी को खुत्बा पढ़ना न आता हो, तो पेहले खुत्बे में सूर-ए-फातिहा और दूसरे खुत्बे में अत्तहिय्यात या नमाज़ में पढ़ा जाने वाला दुरुदे इब्राहिमी पढ़ लें, तो भी खुत्बा अदा हो जाएगा अल्बत्ता अगर पेहले खुत्बे के शुरू में अल्ल्लाहु अकबर अल्ल्लाहु अकबर ९ मरतबा और दूसरे खुत्बे के शुरू में अल्ल्लाहु अकबर अल्ल्लाहु अकबर ७ मरतबा और दोनों खुत्बो के दरमियान में तकबीरे तशरीक (अल्ल्लाहु अकबर अल्ल्लाहु अकबर ला इलाह इल्लल्लाहु वल्लाहु अकबर अल्लाहु अकबर वलिल्लाहिल हम्द) केह ले, तो बेहतर है और अगर न केह सके, तो कुछ गुनाह नहीं और अगर किसी के लिये यह भी मुश्किल हो, तो खुत्बा छोड़ने की गुंजाइश है, इस के बगैर भी नमाज़ हो जाएगी । लेकिन अगर खुत्बा पढ़ा जा रहा हो तो उस का सुनना वाजिब है ।

नमाज़ का तरीका तरतीब वार :

STEP 01

सबसे पेहले दिल में इस तरह निय्यत करे के मैं ईदुल फ़ित्र की दो रकात नमाज़ इमाम के पीछे अल्लाह के लिये अदा कर रहा हूं । अगर इमाम हो तो नमाज़ पढ़ाने की निय्यत करे ।

STEP 02

नमाज़ शुरू करते वक्त दोनों हाथ कानों तक उठाए और अल्लाहु अकबर केहते हुवे हाथ बांध ले । फिर सना पढ़े ।

STEP 03

जब सना पढ़ चुके, तो दोनों हाथ कानों तक उठाए और अल्लाहु अकबर केहते हुवे दोनों हाथ नीचे छोड़ दे, फिर दूसरी मरतबा दोनों हाथ कानों तक उठाए और अल्लाहु अकबर केहते हुवे नीचे छोड़ दे, फिर तीसरी मरतबा दोनों हाथ कानों तक उठाए और अल्लाहु अकबर केहते हुवे दोनों हाथ बांध ले ।

STEP 04

फिर इमाम अऊज़ु बिल्लाह और बिस्मिल्लाह पढ़ने के बाद बुलंद आवाज़ से सूर-ए-फातिहा और सूरत पढ़े और मुक्तदी खामोशी से सुनें, फिर रुकू सज्दा करे, ये एक रकात हुई ।

STEP 05

जब दूसरी रकात के लिये खड़े हों, तो इमाम बिस्मिल्लाह पढ़ने के बाद बुलंद आवाज़ से सूर-ए-फातिहा और सूरत पढ़े, मुक्तदी खामोशी से सुनें । सूरत पढ़ने के बाद अल्लाहु अकबर केहते हुवे दोनों हाथ कानों तक उठाए और नीचे छोड़ दे, इसी तरह दूसरी और तीसरी मरतबा केहते हुए दोनों हाथ कानों तक उठाए और नीचे छोड़ दे, फिर चौथी मरतबा बगैर हाथ उठाए अल्लाहु अकबर केहते हुवे रुकू में चला जाए, बकीया नमाज़ आम नमाज़ों की तरह मुकम्मल करे और दुआ मांगे।

STEP 06

नमाज़ और दुआ के बाद इमाम नमाज़ियों की तरफ मुंह करके खड़ा हो जाए और पेहला खुत्बा पढ़े, पेहला खुत्बा मुकम्मल होने के बाद कुछ देर कुर्सी वगैरह पर बैठ जाए फिर खड़ा होकर दूसरा खुत्बा पढ़े।

नोट : २ खुत्बे आखिर में दिया गया है।

अहेम नोट :

कोरोना वाइरस की वजह से हुकूमत की हिदायात और बताई हुई एहतियाती तदबीरों पर अमल करते हुवे जिन मसाजिद और ईदगाहों में जितने लोगों को ईद की नमाज़ पढ़ने की कानूनी इजाज़त हासिल हो, उतने ही लोगों को वहां नमाज़ पढ़ना वाजिब और ज़रूरी है; लेकिन अगर कानूनी हिदायात की वजह से मस्जिद या ईदगाह जाना मुम्किन न हो, तो ईद की नमाज़ अपने अपने घरों में भी अदा करना जाइज है; लेकिन ईद की नमाज़ सही होने के लिये इमाम के अलावा कम अज़ कम तीन बालिग मर्दों का होना ज़रूरी है। (यानी इमाम को मिला कर चार मर्द हज़रात होने पर ही ईद की नमाज़ अदा करें।)

(शामी : ३/४५, ४६, किताबुस्सलाह, बाबुल ईदैन)

khutba   खुत्बा   خطبہ

Note : Dono khutbe aap mobile me dekh kar bhi padh sakte hain.

نوٹ: دونوں خطبے آپ موبائل میں دیکھ کر بھی پڑھ سکتے ہیں۔

Note: Both khutbahs can be recited while reading it from the mobile as well.

نوٹ : دونوں खुत्बے आप मोबाइल में देख कर भी पढ़ सकते हैं ।

KHUTBA 01

اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ
اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ،
اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي
مَنْ عَلَيْنَا بِاِكْمَالِ شَهْرِ رَمَضَانَ، شَهْرِ
الرَّحْمَةِ وَالْغُفْرَانِ، وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا
اَللّٰهُ وَاشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،
صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ
وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا. اَمَّا بَعْدُ : قَالَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لِكُلِّ قَوْمٍ
عِيْدٌ وَهَذَا عِيْدُنَا، اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ،
لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ
الْحَمْدُ، وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا
قَالَ: فَرَضَ رَسُوْلُ اللّٰهِ زَكَاةَ الْفِطْرِ طُهْرَةً
لِّلصَّائِمِ مِنَ اللِّغْوِ وَالرَّفَثِ، وَطُعْمَةً
لِّلْمَسَاكِيْنِ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَا اِلَهَ
اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ.

KHUTBA 02

اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ،
اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ،
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدَانَا لِدِيْنِ الْاِسْلَامِ،
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ
لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ
اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ. اَمَّا بَعْدُ :
اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتُهٗ يُصَلُّوْنَ عَلٰى النَّبِيِّ،
يَآٰيَهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا
تَسْلِيْمًا ﴿اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ
عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ، وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَزْوَاجِهٖ وَ
عَلٰى الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِيْنَ الْمُهَدِّيْنَ وَمَنْ
تَبِعَهُمْ بِاِحْسَانٍ اِلٰى يَوْمِ الدِّيْنِ، رِضْوَانُ
اللّٰهِ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ. اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ. اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْاِحْسَانِ وَ اِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى
عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ، يَعِظُكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ.